

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie: **T. L.** i in.

skazanego za czyn z art. 155 k.k.,

po rozważeniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 17 stycznia 2025 r.

kwestii dopuszczalności kasacji oskarżyciela posiłkowego wniesionej na niekorzyść
skazanego **T. L.**

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 16 listopada 2023 r., sygn. akt II Ka 350/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Suwałkach

z dnia 7 lipca 2023 r., sygn. akt II K 172/23,

postanowił:

**1. na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw.
z art. 429 § 1 k.p.k. i art. 523 § 3 k.p.k. kasację wniesioną przez
pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego na niekorzyść
skazanego **T. L.** pozostawić bez rozpoznania;**

**2. na podstawie art. 636 § 1, art. 637 § 1 i art. 637a k.p.k. w tej
części kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć
oskarżyciela posiłkowego **M. D.** .**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 7 lipca 2023 r., sygn. akt II K 172/23, skazał:

- T. L. za czyn z art. 155 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na dwuletni okres próby,

- M. C. za czyn z art. 231 § 1 k.k., za który przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę 250 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł.

Nadto Sąd zamieścił w wyroku inne jeszcze rozstrzygnięcia związane ze skazaniem oskarżonych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońców oskarżonych i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 16 listopada 2023 r., sygn. akt II Ka 350/23:

- w stosunku do oskarżonego T. L. zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że z opisu przypisanego mu czynu wyeliminował ustalenie „będąc na podstawie art. 18 ust. 1 wskazanej ustawy funkcjonariuszem publicznym”, jako kwalifikację prawną czynu przyjął art. 155 k.k., na tej podstawie skazał oskarżonego i wymierzył mu karę. Nadto podwyższył okres próby do 3 lat, a do 5 lat okres stosowania środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu ratownika wodnego. W pozostałym zakresie wyrok w stosunku do T. L. utrzymał w mocy, - w stosunku do oskarżonego M. C. zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że uniewinnił go od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Kasacje od wyroku Sądu odwoławczego wnieśli Prokurator Rejonowy w Suwałkach, który zaskarżył wyrok w stosunku do oskarżonego M. C., na jego niekorzyść oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, który zaskarżył wyrok w całości, w stosunku do obu oskarżonych. W odpowiedzi na tę kasację – przyjętą w Sądzie Okręgowym w Suwałkach – Prokurator Rejonowy wniósł o jej uwzględnienie w części dotyczącej oskarżonego M. C., natomiast w części dotyczącej oskarżonego T. L. o pozostawienie kasacji bez rozpoznania. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Prokuratora nadesłał pismo, w którym twierdził, że „z żądaniem oskarżyciela publicznego we wskazywanym wyżej zakresie (tj. odnośnie do kasacji wniesionej na niekorzyść T. L. – wyj. SN) nie sposób się zgodzić”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Prokurator Rejonowy w Suwałkach trafnie zwrócił uwagę, że kasacja oskarżyciela posiłkowego wniesiona na niekorzyść aktualnie skazanego T. L. jest z mocy ustawy niedopuszczalna, wobec czego należy pozostawić ją bez rozpoznania. Wynika to z art. 523 § 3 k.p.k., który stanowi, że kasację na niekorzyść można wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania, co w przypadku T. L. nie miało miejsca. Art. 523 § 4 pkt 1 i 2 k.p.k. znosi to ograniczenie w wypadku wniesienia kasacji z powodu z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. oraz w razie wniesienia kasacji przez podmiot wymieniony w art. 521 k.p.k. Zatem kasacja wniesiona przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego byłaby dopuszczalna, gdyby podnosiła zarzut zaistnienia któregoś z uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., czego jednak nie czyni.

Stanowisko pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego co do omawianej kwestii jest błędne. Wskazał on m.in., że zgodnie z art. 531 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy pozostawia bez rozpoznania przyjętą kasację, jeżeli nie odpowiada ona przepisom wymienionym w art. 530 § 2 lub gdy przyjęcie kasacji nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu oraz że zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k. prezes sądu, do którego wniesiono kasację, odmawia jej przyjęcia, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 120 § 2 k.p.k. lub w art. 429 § 1 k.p.k., albo gdy kasację oparto na innych powodach niż wskazane w art. 523 § 1 k.p.k. Pełnomocnik zwrócił też uwagę, że art. 523 § 1 k.p.k. stanowi, iż kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, natomiast nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary, a w konkluzji stwierdził, że cyt. „kasacja złożona przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego została przyjęta przez Sąd Odwoławczy, bowiem spełnia ona wymogi ww. artykułów. Oskarżyciel posiłkowy formułując zarzuty kasacyjne wskazał bowiem na inne rażące naruszenia prawa, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II inst. Istotnym jest, że w stosunku do obu oskarżonych podnoszony był zarzut dotyczący konieczności wyeliminowania z opisu czynów im zarzucanych sformułowania dotyczącego rzekomego zasłabnięcia pokrzywdzonego w trakcie pływania, która to okoliczność ma istotne znaczenie z punktu widzenia gravamen M. D., o którym mowa w kasacji oskarżyciela posiłkowego”. Pełnomocnik

nadmienił również, że „jeśli Sąd Najwyższy uwzględniłby zarzut z pkt II 1) kasacji oskarżyciela posiłkowego w stosunku do M. C., bez jednoczesnego dokonania analogicznej zmiany w opisie czynu zarzuconego T. L., pozostałyby w obiegu dwa orzeczenia odmiennie opisujące jedno i to samo zdarzenie z udziałem obu oskarżonych”. Rzecz w tym, że wywód, chociaż poprawnie przytacza określone regulacje prawne, to jest chybiony co do istoty zagadnienia, bowiem zupełnie pomija zawarte w piśmie prokuratora słuszne stwierdzenie, że cyt. „Zgodnie art. 523 § 3 k.p.k. kasację na niekorzyść można wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania”. Treść tego przepisu jest jednoznaczna i odstępianie od jego stosowania z uwagi na okoliczności wskazane przez skarżącego nie jest dopuszczalne.

Błędne przyjęcie przedmiotowej kasacji w Sądzie Okręgowym w Suwałkach w części w jakiej dotyczy T. L. musiało skutkować – na podstawie przepisów wymienionych w pkt 1 postanowienia – pozostawieniem kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego na niekorzyść tego skazanego bez rozpoznania, co skutkowało obciążeniem w tej części oskarżyciela posiłkowego kosztami postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

r.g.